

Kunnskapsdepartementet
Pb. 8119 Dep.
0032 OSLO

Oslo 21. november 2012

Deres ref.

Vår ref. 689/12

Saksbehandler: Jo Saglie

Direkte tel: 23 08 61 24

E-post: jsa@samfunnsforskning.no

Høringsuttalelse fra
Institutt for Samfunnsforskning (ISF)
Norsk institutt for by og regionsforskning (NIBR)

ANG. UTVALGSINNSTILLING OM SAMISK FORSKNING OG HØYERE UTDANNING, "LANGS LANGE SPOR"

De undertegnede har gjennomgått utvalgsinnstillinga om samisk FoU i Norge. Vi finner den grundig og opplysende, et godt stykke arbeid.

Vi har imidlertid fire kommentarer til innstillinga. Den ene er av mer overordnet art, og gjelder samarbeid mellom institusjoner og spesielt instituttsektorens rolle i samisk forskning. De tre andre dreier seg om mer avgrensede forhold, knyttet til innstillingens undersøkelsesutvalg, definisjoner og høringsinstanser.

Merknad 1: Samarbeid om samisk forskning – instituttsektorens rolle

Innstillingen diskuterer samarbeid mellom fagmiljøer på side 120-21. Her diskuteres likevel først og fremst samarbeid og arbeidsdeling mellom miljøer som er etablert med den hensikt å drive samisk forskning. Vi vil peke på at det på mange felter er minst like vesentlig å oppnå et samarbeid mellom samiske forskningsmiljøer og *andre* fagmiljøer. I samfunnsfagene (som vi kjenner best) vil samisk forskning kunne dra nytte av et samarbeid mellom forskningsmiljøer med kompetanse innenfor samiske forhold, og forskningsmiljøer med kompetanse innenfor ulike faglige problemstillinger. Et godt eksempel er prosjektet Samisk valgforskningsprogram,¹ som ble gjennomført som et samarbeid mellom Sámi allaskuvla, Norut Alta og Institutt for samfunnsforskning.

Vår erfaring er at denne typen samarbeid kan bidra til en gjensidig kompetanseoppbygging: økt kompetanse om spesifikke faglige problemstillinger i samiske forskningsmiljøer, og økt kunnskap om

¹ se Josefsen, Eva og Jo Saglie (red., 2011): *Sametingsvalg: velgere, partier, medier*. Oslo: Abstrakt.

samiske forhold innenfor ikke-samiske forskningsmiljøer. Vi vil spesielt framheve det samiske forskningssamarbeid som finner sted mellom UoH-sektoren og instituttsektoren, hvor man drar på hverandres kompetanseområder og muligheter, og utnytter mulighetene som ligger i ekstern finansiering. Dette underkommuniseres i utvalgets innstilling.

Som vi beskriver nærmere i vår merknad 2, har en del forskningsinstitutter ikke kommet med i oversikten over institusjoner med samisk forskning. En konsekvens er at utvalget av kartlagte institusjoner kan ha medført at utvalgsinnstillinga undervurderer instituttsektorens betydning for samisk forskning (f.eks. i diskusjonen på s 59). Dermed undervurderes også omfanget av ekstern finansiering av samisk forskning.

Merknad 2: Mangler i utvalget ang. instituttsektoren

Det står i rapporten (Vedlegg 1, s. 3) at man har sett etter flere variabler for å finne relevante miljøer. En av disse variablene er at institusjonen er å finne på ei "liste fra Norges forskningsråd over miljøer som har mottatt midler til samisk forskning og andre miljøer som Forskningsrådet har hatt kontakt med i forbindelse med samisk forskning". Vi anerkjenner selvfølgelig at det er vanskelig å produsere en helt komplett oversikt, men her mangler institusjoner som ifølge kriteriene burde ha blitt fanga opp.

NIBR er ikke tatt med i undersøkelsen, selv om instituttet står på NFR Samisk si liste over institusjoner som har fått støtte ²

NIBR har gjennom mange år hatt flere helt eller delvis samiskorienterte forsknings- og utdanningsprosjekter; i samarbeid med andre institusjoner eller i sin helhet gjennomført av instituttet. I 2010 og 2011 kan nevnes for eksempel prosjektene "The Russian Sámi and the Institutional Unification of Sápmi"³, "Reinbeitedistriktsgrenser og områdegrenser i Nordland og Nord-Trøndelag",⁴ "Den offentlege forvaltninga av reindrifta - omdømmeundersøkinga",⁵ "Flytting til byer fra distriktsområder med samisk bosetting"⁶ og "The politics of implementation of ILO Convention 169 and deeper democratization" (komparasjon Nepal-Sápmi).⁷

Hva angår u-delen av FoU, har ansatte på NIBR i perioden 2010-2011 holdt kurs i internasjonal samepolitikk, russisk samepolitikk, samiske media og andre samepolitiske emner bl.a. på Riddu Riddu, HiBU og Sámi Allaskuvla. Vi har også holdt slike kurs og foredrag i utlandet, bl.a. for forskere og aktivister fra andre urfolksgrupper og for forskere og offentlig administrasjon i andre land (for eksempel Vietnam).

ISF er heller ikke å finne på lista som presenteres, selv om de har spilt en sentral rolle i det tidligere nevnte Samisk valgforskningsprogram. Her er nok forklaringen at ISF ikke har vært prosjektansvarlig

² www.forskningsradet.no/servlet/Satellite?c=Prosjekt&cid=1253951782455&pagename=samisk/Hovedsidema&p=1228296590903).

³ www.nibr.no/prosjekt/539

⁴ www.nibr.no/filer/2012-10.pdf

⁵ www.nibr.no/filer/2011-4%20.pdf

⁶ www.nibr.no//i/pubdetaljer.aspx?pid=1513

⁷ www.ethnopolitics.org/ethnopolitics-papers/EPP013.pdf

institusjon. Av samme grunn har NUPI, som har deltatt i et NIBR-ledet prosjekt, heller ikke blitt med i undersøkelsen. Det kan være grunn til å nevne at siden NFR ofte prioriterer store prosjekter med samarbeid mellom flere institusjoner, vil mye forskning utføres andre steder enn ved prosjektansvarlig institusjon.

Merknad 3: Definisjon av "samisk institusjon"

Ett av de to kriteriene man opererer med når man skal definere hva som er samisk forskning (Vedlegg 1, s. 2) er "All forskning gjennomført av samiske institusjoner regnes som samisk forskning". Spørsmålet blir da hva som er kriteriene for at en institusjon skal utgjøre en "samisk institusjon". Vi klarer ikke å finne dette oppklart i teksten. Om dette ikke er definert eksplisitt, så blir hele kriteriet uklart.

Merknad 4: Mangler i høringslista

Vi registrerer også at lista over høringsinstanser ikke inkluderer NIBR. ISF er imidlertid kommet med, men man kan for så vidt bemerke at utvalgsinnstillinga ble sendt til feil epostadresse når den skulle sendes til ISF.

Mvh

Ann-Helén Bay
Direktør, ISF

Hilde Lorentzen
Direktør, NIBR